Plan mot diskriminerande och kränkande behandling

Dansutskolan läsåret 2022-2023

Beslutsinstans	Rektor Dansutskolan
Beslutad	2022-09-09
Giltig till	2023-05-15
Dokumentansvarig	Mimmi Broberg

GNESTA KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning 3
Verksamhetsformer som omfattas av planen 3
Mål och vision 3
Samverkan med elever och vårdnadshavare 3
Trygghetsteamet 3
Förankring av planen 3
Utvärdering av föregående års plan 4
Beskrivning av hur fjolårets plan har utvärderats 4
Resultat av utvärderingen av fjolårets plan 4
Utvärdering av årets plan 5
Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas 5
Ansvarig för att årets plan utvärderas 5
Analys av nuläge och planerade insatser 2022/2023 6
Planerade aktiviteter för läsåret 6
Rutiner 9
Rutin för att utreda och åtgärda om barn/elev kränks av andra barn/elever 9
Rutiner för att utreda och åtgärda om barn/elev kränks av personal 9
Syftet med dokumentation och rapportering 10
Begreppsdefinitioner och diskrimineringsgrunder 11
Diskrimineringsgrunderna 11

Inledning

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Dansutskola F-6, grundsärskola och fritidshem.

Mål och vision

Dansutskolans vision är att alla elever ska erbjudas en likvärdig verksamhet utifrån sina förutsättningar oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller ålder.

Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Samverkan med elever och vårdnadshavare

Eleverna har deltagit i utformningen av det förebyggande och främjande arbetet genom att delta i skolans trygghetskartläggning under läsåret 22/23. Varje år deltar även åk 2 och 5 i en standardiserad trivselenkät som görs på kommunnivå. Elever i åk 2, 4 och 6 erbjuds hälsosamtal med skolsköterskan där frågor om trivsel och trygghet lyfts upp. På skolan finns klassråd och elevråd där eleverna kan lyfta teman som de upplever att skolan behöver arbeta ytterligare med. Med representanter från varje klass har skolan en förtroendegrupp som leds av skolans kurator, där trivsel och trygghet är de huvudsakliga ämnena. Förtroende gruppen hjälper till i utformningen av trygghetsenkäten och kommer med förslag från klasserna på förbättringar.

Vårdnadshavare till elever i åk 2 och 5 deltar i den kommunövergripande trivselenkäten. Vårdnadshavare görs även delaktiga i sina barns skolgång vid diskussioner i utvecklingssamtal och i mer ”vardagliga samtal” med skolan gällande trygghet, normer och värderingar.

Trygghetsteamet

På Dansutskolan finns en arbetsgrupp, Trygghetsteamet, vars uppgift är att arbeta förebyggande och främjande genom att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp de risker för diskriminering och kränkande behandling som finns på skolan. Trygghetsteamet består av representanter från skolans alla berörda verksamheter, ledning, elevhälsa och pedagoger från både skola och fritids. Detta team ansvarar även för att revidera planen mot diskriminerande och kränkande behandling.

Förankring av planen

Denna plan har utformats med hjälp av Trygghetsteamet. När planen blivit färdigställd skickas den ut till personal för läsning och slutlig revidering görs utifrån inkomna kommentarer. Planen kommer finnas digitalt för alla vårdnadshavare och kommer diskuteras nästkommande möte med skolrådet.

Utvärdering av föregående års plan

Beskrivning av hur fjolårets plan har utvärderats

Under revideringen av planen har skolans övergripande förebyggande och främjande arbete under läsåret 21/22 utvärderats. Ett långsiktigt mål är att involvera elever och vårdnadshavare i denna utvärdering i större utsträckning.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Arbetet med att motverka diskriminering och kränkningar behöver hela tiden återkomma och vara aktivt och en del i vardagen. Arbetet behöver systematiseras ytterligare med hur processen för hanteringen av kränkningar och diskriminering ska göras. Det kontinuerliga förebyggande och hälsofrämjande arbetet kommer fortlöpa under nästkommande år och ser ut enligt följande:

- På skolan arbetar all personal aktivt för att elever ska bemötas på ett respektfullt sätt, känna sig inkluderade och delaktiga. Exempel på det arbetet är att personal kontinuerligt jobbar med språkbruk, normer och värdegrund på skolan, både under lektioner och på rasten. På skolan hälsar vi på varandra.
- På skolan finns tydliga ordningsregler och en gemensam värdegrund som personal kontinuerligt pratar och påminner eleverna om. Vilka vi också då utgått från i de fall när regler brutits av elever eller personal på skolan.
- Skolsköterska och skolkurator finns tillgängliga för eleverna på skolan och under nästkommande läsår kommer tillgängligheten öka ytterligare. Skolkurator har varit aktiv i klass och stöttat grupper i att hantera konflikter, bygga kamratrelationer och jobbat med värdegrund och normer, för att motverka diskriminering och kränkningar.
- I skolrestaurangen finns minst en vuxen per klass som hjälper och stöttar eleverna i att skapa en trevlig stämning under måltiden.
- Vi arbetar aktivt med kränkningsanmälningar och har kontinuerlig diskussion kring kränkande behandling.
- Skolan har klassråd, elevråd, matråd och fritidsråd där eleverna får inflytande över sin skolgång.
- Vårdnadshavare är välkomna att besöka skolan och fritidshemmen för att besöka verksamheten.
- Vårdnadshavare informeras varje läsår vid föräldramöte att de har ett upplysningsansvar om de får kännedom om missförhållanden på skolan.
- Vi lägger stort fokus på vuxen närvaro under rasterna och kommer fortsätta med schema för multiplanen för att undvika konflikter.
- Skolans rastbod har varit öppen för eleverna att använda på rasterna.
- Skolan gör varje termin en trygghetskartläggning för att kartlägga elevernas upplevda trygghet och för att kunna identifiera vart insatser behövs både inne i skolan och på rasten.

Under läsåret har mer specifika insatser planerats för att främja trygghet och trivsel:

- Det fanns en planering för att dra igång fadderverksamheten, någonting som inte blev som planerat till följd av pandemin. Fadderverksamheten kommer nu i stället jobbas med under kommande läsår och utvecklas.
- Det fanns planerad aktivitet med gemensam rast i samband med lov, där all personal skulle var ute. Det fungerade inte som det var tänkt, all personal var inte ute. Man ser inte längre samma behov nu när rast verksamheten är annorlunda planerad under kommande läsår.
- Trivselledare har haft styrda rastaktiviteter, under vårterminen började man ha det varje förmiddagsrast, många barn har deltagit och den har bedrivits på multiplanen. Det har då blivit färre konflikter på multiplanen på förmiddagarna och elever som annars inte är vid multiplanen har tagit sig dit för lek.
- All skolans personal har deltagit i implementeringen av nya läroplanens inledande delar som handlar om bemötande och värdegrund.
- Samarbete med fritidsgården Chill som varit på skolan en dag i veckan tillsammans med åk6.

Utvärdering av årets plan

Utvärderingen av årets plan görs senast den 30 september 2023. Planen ska uppdateras innan dess vid behov.

Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas

Trygghetsteamet kommer gå igenom och beakta under året inkomna synpunkter från personal, vårdnadshavare och elever.

Enligt bestämmelser från Diskrimineringsombudsmannen (DO) så har skolan ett dokumentationskrav gällande de aktiva åtgärderna som kontinuerligt ska fortlöpa på skolan för att möjliggöraför alla elever att kunna delta i utbildningen på likvärdiga villkor oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Detta ska göras genom att skolan systematiskt arbetar med att undersöka, analysera, åtgärda och följa upp risker för diskriminering eller kränkande behandling. Varje skola ska upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling (Skollagen 6 kap. 8§).

Dansutskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling avseende läsåret 2021/2022 har utvärderats utifrån dessa bestämmelser, och det arbete som fortlöper enligt modellen. Detta kommer ligga till grund för likabehandlingsarbetet nästkommande år.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Analys av nuläge och planerade insatser 2022/2023

Under läsåret 22/23 kommer skolan att fortsätta arbetet med förebyggande och främjande på liknande sätt som tidigare. Vi fortsätter implementera ett värdegrundsarbete utifrån läroplanen och arbetar med samarbetsövningar och grupparbeten i klasserna. Vi har ett fortsatt stort fokus på vuxennärvaro under rasterna och trivselledarna fortsätter med rastaktiviteter, samt att vi nu har mer styrda aktiviteter för att kunna fånga upp fler barn på skolgården.

Varje läsår ser vi över våra ordningsregler. Händelser som kan skapa otrygghet bland eleverna lyfts bland personalen för att identifiera behov av förebyggande insatser. Trygghetsteamet träffas en gång i månaden och går igenom nuläget på skolan och då kunna få en indikation på vart det förebyggande och främjande arbetet behöver riktas.

Under vårterminen 21/22 gjordes en trygghetskartläggning där eleverna fick uttrycka sig kring deras upplevelse av trygghet, trivsel och studiero. Resultatet visar att 96% av eleverna känner sig trygga i skolan och 94% trivs i skolan. Vilket är samma resultat som läsåret innan. Det finns således ytterligare arbete för att få bättre resultat, men nivån har varit oförändrad. 90% av eleverna upplever att de vuxna agerar om någon på skolan klivit kränkt eller illa behandlad, en fråga som trygghetsteamet kommer arbeta med för att få upp. 82% upplever att de har studiero på lektionerna. De platser som är populära för elever att befinna sig på är också de platser där flest elever känner sig otrygga och där det uppstår konflikter, vilket skolan arbetar med att förebygga genom schema för multiplanen, fler styrda aktiviteter och vuxennärvaro.

Planerade aktiviteter för läsåret

Fadderverksamhet

Beskrivning: Fortsatt utveckling av skolans fadderverksamhet med mål att skapa en gemenskap och trygghet på skolnivå genom åldersöverskridande aktiviteter.

Ansvarig: Arbetslagen

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Aktiviteten följs kontinuerligt upp och utvärderas av arbetslagen.

Styrda rastaktiviteter

Beskrivning: Styrda och planerade rastaktiviteter på skolgården på både förmiddagsrasten och lunchrasten.

Ansvarig: Fritidspersonalen

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Aktiviteten följs kontinuerligt upp och utvärderas av personalen på fritids.

Trivselledare

Beskrivning: För att skapa en trygg miljö på rasterna har vi trivselledare från åk 3-6. De ansvarar för lekar där alla får vara med.

Ansvarig: Martina Lidsell

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Aktiviteten utvärderas en gång i månaden där det diskuteras hur det har gått och nya lekar planeras.

Rastboden

Beskrivning: Att utveckla arbetet med rastboden så att den kan vara öppen mer och erbjuda varierade aktiviteter på fler raster.

Ansvarig: Fritids

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? På elevråd.

Sexualitet, samtycke och relationer

Beskrivning: Personalen deltar aktivt i arbetet kring att utveckla arbetet inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer som kommer införas i läroplanen från och med höstterminen 2022.

Ansvarig: Arbetslagen

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Uppföljning och utvärdering sker vid slutet av läsåret i arbetslagen.

Trygghetskartläggning

Beskrivning: Varje läsår genomförs en trygghetskartläggning på skolan för att få en nulägesbild gällande upplevd trygghet och trivsel på skolan. Kartläggningen involverar både elever och vårdnadshavare.

Ansvarig: Trygghetsteamet

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Genomförande, resultat och analys följs upp och utvärderas i trygghetsteamet

Förtroendegrupp

Beskrivning: Under föregående läsår startades en förtroendegrupp upp. Förtroendegruppen består av elevrepresentanter från samtliga årskurser och och avhandlar frågor i relation till skolans övergripande förebyggande och främjande arbete. Förtroendegruppen leds av skolkurator.

Ansvarig: Trygghetsteamet

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Uppföljning och utvärdering sker inom förtroendegruppen och i trygghetsteamet.

Skolspåret

Beskrivning: Skolspåret är den modell vi använder för att systematiskt förebygga och följa upp problematisk skolfrånvaro. Elevhälsochef arbetar med utveckling av modellen.

Ansvarig: Rektor, lärare och elevhälsa.

Hur ska aktiviteten följas upp och utvärderas? Elevernas närvaro följs kontinuerligt upp av rektor, lärare och elevhälsan.

Rutiner

Rutin för att utreda och åtgärda om barn/elev kränks av andra barn/elever

I Gnesta kommun används ett digitalt verktyg, Kränkande Behandling Incident (även kallas Draftit), där dokumentation av kränkningar görs. All personal som får kännedom om att en kränkning inträffar har ansvar för att dokumentera detta i systemet.

När en kränkning sker ska den vuxne direkt markera att handlingen inte är acceptabel. När man får reda på att en kränkning har skett (upplysning i efterhand) får uppgiften inte ifrågasättas. Den som upplever sig kränkt har tolkningsföreträde. I de fall personal observerar en händelse som uppfattas som kränkande men barnet/eleven inte upplever sig ha blivit kränkt ska vi ändå dokumentera händelsen. Utredningen ska följaktligen alltid ske och göras omgående.

Utredningens genomförande

- Ta reda på fakta om situationen.
- Gör en bedömning om det är en kränkning utifrån någon av diskrimineringsgrunderna (trakasserier) eller om det är en annan kränkning.
- Rektor- och huvudman informeras automatiskt när en anmälan registreras i systemet. Vid mer akuta situationer kan kontakt tas med rektor på annat sätt, men det är nödvändigt att en anmälan görs även i systemet.
- Den som gör en anmälan ser till att samtal med berörda barn/elever sker, en i taget. Var noga med att se till att samtalet inte upplevs som kränkande. En annan vuxen kan sitta med om det känns bättre för den som samtalet berör.
- Den som gör anmälan ser till att kontakt med vårdnadshavare sker skyndsamt. Resonera om hur de ska delta i den fortsatta processen.
- Besluta hur utredningen ska fortsätta. Är händelsen redan utredd? Behövs fler samtal efter mötet? Dokumentera all utredning i systemet.
- Besluta vilka åtgärder som behöver vidtas. Behövs någon större åtgärd, till exempel i klass eller i grupp? Behövs något göras för att liknande situationer inte ska uppstå igen? Dokumentera detta i systemet.
- Bestäm datum för uppföljning av åtgärder. Den som gör utredningen ansvarar för att uppföljning sker och dokumenteras i systemet.
- Bedömning i varje enskilt fall om anmälan ska göras till polis och/eller sociala myndigheter. Om kränkningen bedöms vara trakasseri och vi inte gör en polisanmälan så behöver det finnas dokumenterat varför vi har gjort detta ställningstagande.

Rutiner för att utreda och åtgärda om barn/elev kränks av personal

Rutiner enligt ovan men rektor är ansvarig för hela utredningen. Är rektor den som har kränkt görs utredningen av förvaltningschef. Utöver ovanstående punkter ska tillbudsrapport skrivas och i allvarliga fall anmälas till Arbetsmiljöverket. Ansvarig för att rapportera till Arbetsmiljöverket är rektor.

Vad händer sen?

Så fort en anmälan är gjort i systemet får rektor och huvudman tillgång att läsa den, lämna kommentarer samt följa utredning och åtgärder.

Syftet med dokumentation och rapportering

De samlande kränkningsrapporterna ger verksamheten indikatorer på hur vi ska rikta vårt arbete i respektive verksamhet. Skolan måste omedelbart skydda och åtgärda situationen för den som har blivit utsatt samt vidta åtgärder för att inte samma situation kan uppstå på nytt. Det är också en rättighetsfråga, hur skolan har agerat kan bli föremål för utredning hos Barn- och elevombudet eller Diskrimineringsombudsmannen. Verksamheten och huvudmannen har då bevisbördan och behöver kunna visa på hur man hanterat situationen.

Förutom detta måste skolan även förhålla sig till om en eller en grupp elever vid upprepade tillfällen utsätter andra för kränkningar. Dessa elever kan vara i behov av särskilt stöd, enligt skollagen 3 kap. 7§. Enligt Skolverket kan detta behov innebära exempelvis psykosocial problematik, psykisk ohälsa, svårigheter i det sociala samspelet samt upprepad eller långvarig frånvaro. Framkommer det av utredningen att behov av särskilt stöd föreligger, det vill säga att extra anpassningar inte är tillräckligt, ska även åtgärdsprogram upprättas gällande dessa elever. Handlar det om en grupp elever måste skolpersonal upprätta en handlingsplan för hur man ska bemöta gruppen i skolan och/eller gruppbildningar som företeelse.

Begreppsdefinitioner och diskrimineringsgrunder

Kränkning

En kränkning är en medveten eller omedveten handling som syftar till att förminska eller såra en person eller grupp. Utöver händelsen i sig krävs det även att man granskar sammanhanget och den miljö där kränkningen sker ur ett normkritiskt perspektiv. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas mobbning. Exempel på kränkningar är att slå någon, att säga eller skriva något elakt om en person, utfrysning, skvaller, rykten eller förtal, hot eller att förstöra någons saker.

Trakasserier

Trakasserier kallas nedvärderande uttalanden, handlingar eller kommentarer som kan härledas till någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier är att fälla oönskade eller nedsättande kommentarer mot något, med grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna, eller närmanden eller kommentarer av sexuell karaktär, vilket kallas sexuella trakasserier.

Diskriminering

Diskriminering är när en individ eller grupp kränks, behandlas sämre eller får sämre möjligheter på grund av någon av diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan enligt diskrimineringslagen endast utföras av organisationer såsom en arbetsgivare, en skola och så vidare. Barn och elever kan alltså inte diskriminera varandra enligt skollagen. Om en elev kränkt någon annan utifrån diskrimineringsgrunderna kallas detta i stället för trakasserier. Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder och funktionsnedsättning.

Exempel på diskriminering är att vanemässigt behandla pojkar och flickor olika, inte respektera en elev för dess könsidentitet, inte ge stöd till barn och elever med dyslexi utifrån deras behov eller att lyfta fram en viss etnisk grupp ur ett ofördelaktigt och normativt perspektiv.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

De två kön som definieras i lagstiftningen är man och kvinna. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsidentitet och könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra

ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner. Det är ett paraplybegrepp för människor som bryter mot samhällets normer för könsidentitet och könsuttryck. Även en person som identifierar sig som transsexuell men inte tänker ändra sin könstillhörighet omfattas av denna diskrimineringsgrund och därmed av skyddet mot diskriminering.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer eller romer.

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism och agnosticism.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, bisexuell och heterosexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd livslängd. Alla människor, oavsett ålder, omfattas av lagens skydd mot diskriminering.